

جلسه هم‌اندیشی در خصوص اقلام مورد پرسش در شماره عمومی نفوس و مسکن ۱۳۹۰

کن آمار ایران

گروه تهیه طرح
کمپته فرم ها و راهنماها

خردادماه ۱۳۸۸

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

توصیه ی سازمان ملل در خصوص ملاک های انتخاب اقلام سرشماری

■ سرشماری ها زمینه ای را فراهم می آورند تا اقلام آماری پایه (نظیر جمعیت)، در کوچکترین سطح جغرافیایی تهیه شود. این اقلام علاوه بر اهمیتی که در ارزیابی و برنامه ریزی کلان کشور دارند، مقایسه های بین المللی را نیز ممکن می سازند. از این رو، سازمان ملل توجه خاصی به سرشماری های دوره ای کشورها و یکپارچگی اقلام و روش های آنها دارد.

■ ملاک های انتخاب اقلام آماری سرشماری ها به قرار زیر است:

➤ برآورده ساختن نیازها در سطح ملی بر اساس اولویتهای آماری کشورها

➤ فراهم آوردن امکان مقایسه با سرشماری های پیشین

➤ توجیه پذیر بودن هزینه های عملیات

➤ فراهم آوردن امکان مقایسه در سطح منطقه ای و ملی (حتی الامکان وجود قابلیت ارائه سری زمانی)

به طور کلی برای هر سرشماری اقلام بی شماری مطرح است که بسیاری از آنها مهم هستند. اما اگر بنا باشد یک سرشماری مقرون به صرفه انجام شود، **ملاحظات زیر باید در مورد گزینش اقلام** در نظر گرفته شود :

✓ **تامین نیازهای ویژه دولت، نیازهای اطلاعاتی، سیاسی و اداری دولت** باید مشخص شود و اقلام مربوط برای گنجاندن در سرشماری مورد ملاحظه قرار گیرد .

✓ **از بین بردن خلأ بین اطلاعات**، امکان دارد برای برخی از اقلامی که در دست است، داشتن اطلاعات بیشتر ضروری باشد تا خلأ موجود در داده را از بین ببرد.

✓ **تعیین مهم ترین اقلام**، بسیاری از اقلام مهم هستند اما باید مورد مقایسه قرار گیرند تا مهم ترین آنها مشخص شوند .

✓ **تعیین اینکه چه اقلامی برای جمع آوری مناسب هستند**، از سرشماری نباید به عنوان ابزاری برای جمع آوری داده های خیلی حساس استفاده شود این نوع اقلام ، به کیفیت سایر اقلام ، سرشماری نیز زیان وارد می سازد.

✓ **تعیین اینکه آیا سرشماری روش مناسبی برای جمع آوری هر نوع اقلام اطلاعاتی است** ، سرشماری برای اقلامی که نیاز به بررسی ژرفانگر و تعاقبی دارند و مستلزم به کارگیری آمارگیران بسیار با تجربه باشند

روش مناسبی نیست .

➤ گروه تهیه طرح در ابتدایی ترین اقدامات خود برای طراحی سرشماری عمومی نفوس و مسکن ۱۳۹۰، که از زمستان ۱۳۸۷ آغاز شد، به منظور تعیین فهرست اولیه ی اقلام برای این سرشماری علاوه بر مرور اقلام مورد پرسش در شش سرشماری قبلی و توجه بر لزوم حفظ امکان استخراج سری زمانی این اقلام، به مطالعه سرشماری سایر کشورها و اسناد بین المللی بخصوص توصیه های دور ۲۰۱۰ سازمان ملل پرداخت و ضمن رعایت محدودیت های قانونی سرشماری اقلام پیوست را انتخاب نمود. این گروه در اولین مرحله ی نظر سنجی، فهرست را برای ۹۲ نفر از مدیران، همکاران، اعضای هیات علمی دانشگاه ها و برخی از سازمان های مرتبط با موضوع ارسال نمود.

➤ فهرست اقلام پیوست با توجه به جمع بندی فعالیت های انجام شده به روش فوق الذکر تعیین شده است.

➤ جلسه حاضر به منظور اطلاع رسانی در خصوص موضوع و استفاده از نظرات بزرگواران شرکت کننده تشکیل شده است و انتظار میرود در مهلت تعیین شده با دریافت نظرات شما، امکان جمع بندی نهایی موضوع اقلام و آغاز مرحله طراحی پرسش نامه سرشماری ۱۳۹۰ فراهم شود.

اولویت قلم	عنوان قلم
	ویژگی های فردی
۱	۱- نام و نام خانوادگی
۱	۲- شماره ملی/شماره شناسایی
۱	۳- جنس
۱	۴- سن
۱	۵- سال و ماه تولد
۱	۶- وضع اقامت
۱	۷- وضع تابعیت
۱	۸- دین

ویژگی های فردی (سواد)

۹- وضع سواد

۱

۱۰- وضع تحصیل

۱

۱۱- رشته تحصیلی

۱

۱۲ - پایه و مدرک تحصیلی

۱

ویژگی های فردی (مهاجرت)

۱۳- محل تولد

۱

۱۴- محل اقامت قبلی

۱

۱۵- مدت اقامت در این شهر یا آبادی

۱

۱۶- علت مهاجرت

۱

ویژگی های فردی (زناشویی و فعالیت)

۱	۱۷- وضع زناشویی
۱	۱۸- وضع فعالیت اقتصادی
۱	۱۹- عنوان شغل
۱	۲۰- وضع شغلی (سمت در شغل)
۱	۲۱- نوع فعالیت اصلی محل کار
۱	۲۲- محل کار یا تحصیل

ویژگی های فردی (معلولیت)

۲۳- وضع معلولیت

۲۴- علت معلولیت

۱

۱

	ویژگی های مربوط به خانوار
۱	۲۵- نام و نام خانوادگی سرپرست خانوار
۱	۲۶- بستگی با سرپرست خانوار / بانفراول

امکانات و تسهیلات در اختیار خانوار

۱	۲۷- تعداد اتاق در اختیار خانوار
۱	۲۸- اتومبیل در اختیار خانوار
۱	۲۹- رایانه شخصی در اختیار خانوار
۱	۳۰- تلفن در اختیار خانوار
۱	۳۱- دسترسی اعضای خانوار به اینترنت (در واحد مسکونی)
۱	۳۲- منبع عمده ی آب مصرفی خانوار
۱	۳۳- سوخت مصرفی خانوار
۱	۳۴- نحوه تصرف محل سکونت (خانوار)

ویژگی های واحد مسکونی

۱	۳۵- نوع واحد مسکونی
۱	۳۶- سال اتمام بنای واحد مسکونی
۱	۳۷- تعداد اتاق در واحد مسکونی
۱	۳۸- تعداد خانوار ساکن در واحد مسکونی
۱	۳۹- مساحت زیربنای واحد مسکونی
۱	۴۰- مصالح عمده به کار رفته در واحد مسکونی
۱	۴۱- نحوه دفع فاضلاب در واحد مسکونی
۱	۴۲- آشپزخانه ، حمام ، توالت
۱	۴۳- سیستم گرمایش

	اقدام در دست بررسی
۲	۴۴- روز تولد
۲	۴۵- شماره ردیف مادر
۲	۴۶- تعداد فرزندان زنده متولد شده زنان
۲	۴۷- تعداد فرزندان در حال حاضر زنده زنان
۲	۴۸- تعداد فرزندان زنده متولد شده زنان در ۱۲ ماه گذشته
۲	۴۹- تعداد فرزندان در حال حاضر زنده زنان در ۱۲ ماه گذشته

	اقلام در دست بررسی (زبان و مذهب)
۲	۵۰- زبان محلی و قومی
۲	۵۱- زبان فارسی
۲	۵۲- مذهب

	اقدام در دست بررسی (ناتوانی)
۲	۵۳- وضع ناتوانی
۲	۵۴- علت نیاز به مراقبت / علت ناتوانی

اقلام در دست بررسی

۵۵- درآمد

۲

۵۶- دارایی

۲

۵۷- موتور سیکلت در اختیار خانوار

۲

۵۸- تاریخ اقامت در این واحد مسکونی

۲

۵۹- نوع ساختمان

۲

باتشکر از توجه شما